

TANDLÆGERNE SEIDELIN OG MØLLER ApS

Smedelundsgade 18, 1. - 4300 Holbæk.

5944 2811

SUTTEVANER

Børn har lige fra fødslen et medfødt sutteinstinkt. Det tilfredsstilles, når moderen ammer sit barn eller når barnet mades med flaske. Mellem måltiderne søger barnet at putte sine fingre i munden. Lykkes det, så sutter barnet energisk på fingrene eller hånden. Suttevanerne hos børn er dog meget forskellige. Undersøgelser foretaget af forskellige forskere viser at brugen af narresut varierer i mellem 10% og 90%, afhængig af aldersforskelle og kulturelle forskelle. Undersøgelserne viser, at brugen af sut er beskedent lige efter fødslen. Derefter stiger det for så igen at falde i 3-års alderen. Brugen er mest udtalt om natten. Der er tilsyneladende ingen forskel på pigers og drenges brug af sut. **OBS!** Fødslen af en lillesøster eller lillebror, der bruger sut, kan få et ældre barn, der er ophørt med at bruge sut, til begynde igen.

Antallet af fingersuttere er i Danmark meget lavt. Det skønnes, at kun 5% af børnene i 2½ års alderen sutter på finger.

Indtil barnet er ca. 1 år anvendes sutteflaske i ernæringsøjemed. Brug af sutteflaske efter dette tidspunkt betragtes som en suttevaner på lige fod med brug af narresut og fingersutning. En undersøgelse fra København viste, at godt en femtedel af børnene på 2½ år stadig fik sutteflaske og at hele 88% af disse børn brugte sutteflasken både dag og nat. Set ud fra et tandfagligt synspunkt, så er det meget lidt hensigtsmæssigt. Selvfølgelig skal et mindreårigt barn have sin sutteflaske før sengetid, men når barnet er færdigt med at drikke, så skal flasken fjernes og tænderne børstes. Hvis barnet får lov til at ligge med sutteflasken hele natten, vil det, jo ældre barnet bliver, blive vanskeligt at vænne det af med at bruge sutteflaske. Er barnet vant til at ligge med en sutteflaske i 2 års alderen, så vil det ikke acceptere at få flasken udskiftet med en sut. Barnet bør derfor ophøre med at bruge sutteflaske i 8-10 måneders alderen og i stedet kun drikke af en kop. Alle vi, der har haft små børn, ved, at det er lettere sagt end gjort! Et godt råd er derfor, hvis man ikke kan undgå sutteflasken, at fylde sutteflasken med vand. Det skader ikke tænderne og opfylder barnets krav til væske og sut (om end barnet nok vil være svært utilfreds med ikke at få den sædvanlige en søde væske).

Mange børn ammes i dag stadig efter efter 1 års alderen og får på denne måde dækket deres suttebehov. De vil sjældent sutte på flaske, sut eller finger.

Børn, der har forlænget deres suttevaner i form af sutteflaske og/eller natteamning har en udtalt større risiko for at få huller i tænderne. Hullerne findes typisk på for- og bagside af fortænderne, samt oveni de første store mælkekindtænder. Grunden til den forøgede tendens til *caries* skyldes den konstante

mængde af sød væske i munden og omkring tænderne. Normalt vil vort spyt mindske denne påvirkning på tænderne, men da spytsekretionen er mindre om natten end om dagen, så bliver påvirkningen af mælkesukker og saftvand på tænderne hurtigt alt for stor og der opstår let og som regel megen *caries*.

Børn, der bruger sut længere end anbefalet (2-3 års alderen), har også tit ændringer i deres måde at lukke tænderne sammen på. Konstant brug af sut hindrer at kæberne vokser i den rigtige retning og på den rigtige måde. Derved hindres tænderne i at nå rigtigt sammen. Det ses specielt omkring fortænderne. Hvis barnet først ophører med at bruge sut efter 3½-4 års alderen risikere man, at tungen overtager suttens rolle og at tænderne derfor ikke retter sig af sig selv efter ophør med brug af sut.

© BILLEDMATERIALET ER
2004 FRA DANSK
TANDLÆGEFORENING